

Bělohorská úvaha u braníka za 16 korun

„Bílá hora, konečná zastávka, prosíme, vystupte.“ Jeden z cestujících popadl svůj kufr a rozeběhl se k přijíždějícímu autobusu 108, pozdě. Zastávka je prázdná a chátrající ztemnělá Velká hospoda mu nahání hrůzu, a tak rozhodl se, že se místo čekání projde.

Tramvajovou točnu okupuje skupinka zarostlých mužů v šustákových bundách, dopíjejících poslední zbytek krabicového vína. Nalevo září křiklavě červený nápis „Potraviny-večerka“. Je těsně před desátou, starší Vietnamec však stále sedí za pokladnou jako každý den, od sedmi ráno do deseti večer, o nedělích i svátcích.

Prošel okolo Uzbekých specialit a nočního klubu Moon. U vývěsní tabule hospody Zlaté časy se však překvapeně zarazil. „Majdalena, Apolenka s Veronikou...“ zní zevnitř. „Staroušek 11° - 18 Kč, Braník 10° - 16 Kč, utopenec - 29 Kč, ČESKÁ HOSPODA, imigrantům nenaléváme, nenecháme si vzít naši kulturu! #islamvrnehceme.“ Zaujat vešel do zakouřeného prostoru plného lidí, posadil se ke špinavému stolu a poručil si jednoho „braníka“.

Žije v Anglii, doma nebyl přes rok a půl. Xenofobie je mu naprosto cizí, nechápe proto, jak mohl někdo takovou ceduli napsat, proč je slovo imigrant použito v tak negativním kontextu a o jakou kulturu se to bojí.

Předchůdci člověka pocházejí ze srdce Afriky. Aby se mohli po naší planetě rozšířit, aby mohli v Česku žít Češi a Vietnamu Vietnamci, museli migrovat. Nebyla to jen otázka dávných časů, lidé migrovali odjakživa, ať už to byli Árijové či Slované. Když nebyly na jimi obývaném území příhodné podmínky, odešli jinam. Planeta je různorodá, klima odlišné a podmínky pro život jsou v některých zemích lepší než v jiných.

Moji dávní předci proto byli také imigranti, pivo by mi však v hospodě nalili, proč by tedy nenalili všem? Život se v různých koutech světa vyvíjel v závislosti na přírodních podmínkách odlišně. Na obyvatele nigerijské pralesní vesničky dopadají sluneční paprsky pod větším úhlem než na občany norského Osla. Stalo se tedy, že se lidé v určitých vlastnostech jako je barva kůže, očí či stavba těla v závislosti na zeměpisných souřadnicích, do kterých se narodili, zpravidla liší.

Postupný vývoj kmenů, které se někde rozhodly usadit, se taktéž odehrával jinak. Odlišnosti nejsou tedy jen otázkou vzhledu. Jinak se vyvíjel jejich jazyk, náboženství a kultura, do níž se řadí zvyklosti, tradice nebo hodnoty. V zemi, již obýval jejich národ, se začali cítit jako doma, a na to *doma* si začali klást nárok jako na jejich zemi, jelikož ji

obývali převážně lidé podobně založení. Všechno ostatní se jim přirozeně zdálo cizí a zvláštní, proč by někdo svačil rýžový závitek, když si může dát daleko lepšího utopence. Naši prapředci začali na naše území přicházet v sedmém století, díky nim je území táhnoucí se Krušných hor až po Beskydy obývané Čechy, na něž se výše uvedený jev vztahuje také. Jsem ale jen proto oprávněn si myslet, že mám na svoji zemi větší právo než cizinci, a toto právo jim případně upírat?

Jeden z bezdomovců, posedávajících na zastávce, právě dopil onu zbylou trošku krabicového vína. V potravinách naproti zrovna zavřeli, žádné další víno nesežene a noc bude dlouhá. Rozhodl se proto, že se staví na jedno ke Zlatým časům. Podobný nápad dostal také Vietnamec z večerky, kterému po namáhavém dnu vyschlo v krku. Oba si tedy poručili jednoho „starouška“, bezdomovec ho jako stálý zákazník dostal. Když přišla řada na Asiata, všichni štamgasti zvědavě upřeli zrak na výčepního, který si znepokojeně vzpomněl na reklamní pouták venku. Odmítl, imigrant jako imigrant.

Výčepní, autor nápisu, si očividně něco takového myslel. Absurdní, pomyslel si náš chodec, který celou scénu od svého stolu pozoroval. Není tak úplně zřejmé, že mám na svoji zemi větší nárok jen proto, že sem kulturně patřím. Svou zemi jsem zatím nijak neobohatil, dokázal jsem pouze to, že jsem se náhodou narodil českým rodičům v Česku. Snad toho kterýkoliv Vietnamec, Ukrajinec či Armén vykonal pro blaho mé země více než já. Věci, nabyté přirozeně, bez vynaložení sebemenší námahy, jako barva kůže či výchova od křesťansky založených rodičů, by mě neměly před ostatními nijak zvýhodňovat. Bohužel se tak ale děje, bezdomovec pivo dostal, tvrdě pracující a daně odvádějící vietnamský podnikatel ne.

Pocit nadřazenosti však nebyl jediným motivem pro tvorbu nápisu. Snad se výčepní opravdu obával, že nám imigranti vezmou naši kulturu, nebo nám dokonce vnutí své náboženství, jak se k tomu na tabuli sám přiznal. O jakou kulturu se to ale bojí a proč se bojí kultur a náboženství jiných?

„Ze zdi na mě tupě zírá po trezoru temná díra...“ rozeznělo se zakouřeným prostorem. Našemu chodci u pití piva vytrávilo, neodolal a objednal si jednoho utopence.

Výčepní měl však v otázkách kultury jasno. Naše kultura je zřejmě na nejvyšším stupni vývoje a jakoukoliv interakcí s kulturami lidí přistěhovalých by mohlo dojít k jejímu znehodnocení, jinak totiž neexistuje důvod, proč se jiných kultur obávat. Díky

bělohorskému příkladu, kdy jsme mohli vidět chátrající kulturní památku či noční klub, znehodnocující historicky významné místo, nebo hospodské štamgasty popíjející levné pivo zajírající ho utopencem a *Michalem Davidem*, se tento názor zdá být vskutku překvapivý. Je tedy k podivu, jak velké množství lidí demonstrujících ve státní svátky za *Čechy Čechům* se k němu hlásí.

K tomu se nezdá, že by přistěhovalci nějak zásadně *znehodnocovali* kulturu zemí, do kterých přišli. Dovolím si malý exkurz do Německa, ve kterém, dle některých odhadů, tvoří turecká menšina až deset procent celkové populace. Oktoberfest, pivo, vepřové klobásy či tradiční lidové písně jsou ovšem v zemi populární stejně jako v minulosti. Když se pak vrátíme zpátky na Bílou horu, můžeme naopak vidět určitý přínos, který imigranti *zapříchinili*. Člověk již není odkázán jen na utopence v hospodě, ale může si hned vedle pochutnat na uzbecké kuchyni. Vietnamec, který si u přechodu otevřel potraviny, taktéž není nikomu na škodu, naopak svou činností prospívá všem obyvatelům Bílé Hory.

Se zmiňovaným náboženstvím je to podobné, nikdo jej nemůže označit za lepší nebo horší jen proto, že je jiné. Náboženství je podobně jako kultura věcí nabytou přirozeně, k níž bývají lidé odmalička vychováváni. Takto přirozeně nabytá víra by neměla nikoho zvyhodňovat ani znevýhodňovat. Zdůrazníme-li, že se jedná o proces naprosto přirozený, těžko můžeme předpokládat, že by se k nám přistěhovalci z Blízkého východu, Balkánu či jihovýchodní Asie stěhovali jen proto, aby svá náboženství šířili. Mentalita člověka může být jemně ovlivněna kulturním prostředím, ve kterém vyrostl, je však absurdní si myslet, že by byl tento vliv tak zásadní. Představme si tedy, že by Vietnamec na svůj krám pověsil ceduli "Prodáváme jen buddhistům" nebo že by se nás snažil například během placení přesvědčit o té pravé víře, za desítky let soužití s vietnamskou menšinou se nic podobného nestalo.

Vrátivší se z Anglie, styděl se za svou zemi, znechuceně zaplatil a odebral se na autobus, napsání cedule se mu i přes vynaložené úsilí nepodařilo ospravedlnit.

On sám je v Anglii imigrantem, podobně jako desetitisíce dalších Čechů, nikdo je odtamtud nevyháněl, nebylo proti nim vyřčeno jediného křivého slova, proto se v hospodě cítil tak trapně. Do zahraničí během naší historie emigrovaly tři miliony krajanů, kteří byli přijati s otevřenou náručí, bylo jim umožněno začít nový plnohodnotný život. Zapomněli jsme, jaké to bylo prchat před nacistickým Německem či před komunistickou ČSSR, utíkali jsme jak z politických, tak ekonomických důvodů, a teď se k lidem, kteří prchají před chudobou, hladomorem či diktátorskými režimy stavíme takto politováníhodně.

Z vlasti zatím viděl jen letiště a Bílou Horu, stále tedy doufá v rehabilitaci svého národa. My však bohužel díky průzkumům veřejného mínění víme, že je to ve zbytku republiky podobné. Musím tedy, ač nerad, konstatovat, že v České republice prostor pro lidi jiných náboženství a kultur není. Absurdita nápisu před hospodou však ukázala, že je názor, obecně uznávaný velkou částí populace, ničím neopodstatněný.

Tento prostor by však v naší zemi být měl. Migrace obyvatelstva je jevem naprosto přirozeným a náhoda, že jsme měli to štěstí narodit se ve vyspělé zemi vhodně zeměpisně umístěné, nás neopravňuje ostatním lidem bránit, aby taktéž využili naší výhody, obzvláště když to může pozitivní dopad na rozvoj naší kultury a společnosti. Cítím se morálně povinen tento názor zastávat. Abychom splatili dluh zbytku světa, museli bychom s otevřenou náručí přijmout tři miliony, bez ohledu na účel jejich cesty. Místo alespoň částečné snahy však velká část populace sobecky zapomněla, jak rádi by všichni za minulých režimů emigrovali a jak tak mnozí učinili. Můžeme jen doufat v notoricky známou věrohodnost všech podobných průzkumů s tím, že čísla snad nebudou tak zlá a že i ti, již po republice větší podobné nápisy, jednou procitnou a uznají, že bychom měli tento prostor lidem jiných kultur a náboženství uvolnit.

Josef Škrdlík

Gymnázium Jana Keplera
narozen 4.10. 1997